

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Kundgörelser.

Uti Skara stad och huset N:o 93 wid torget, kommer genom offentligt utrop, den 7 Julii kl. 9 föremiddagen, at försälfas hwarjehanda husgeråds saker, bestående af både guld- och wägg-ur, förgylt och oförgylt silfwer, med speglar, samt ängellst ten, koppar och järnsaker, lin- och sängkläder, porcellinsfat och talrickar, Skåp af ätilliga slag, bord och stolar, med öfvertäfte wagnar, flådar och åkeredskåp, plogar och härswer, jämte åtillig träbråte, gode orar och kor, samt häste-creatur och spannemål, med mera.

På måndag, eller den 29 dennes, förtäffes på Auktions-kammaren härstädes, et parti smör och talg, ankommet i desse dagar från Finland, och kan om måndags morgon beses i Herr Hans Brunjeansons hus; åfwen förnyras samme dag et parti tyst råg.

Hos Herr Johan Fredrich Sponseger finnes uti inkommande wecka, en och annan sats af Pyrmontter- och Selger-watn, som hemkommet med Skerparen Sjögård ifrån Hamburg.

En kammarer och sal åt gatan, jämte klådsflåp, står emot hyra at tiltrådas: mera mundteligen.

En wacker öfvertäfte och fyrstusig wagn är til salu, hwarom närmare underrättelse lemnas, där dessa Wekoblåd utgifwas.

Göteborgska

Magasinet.

Lördagen, den 4 Julii 1761.

Tankar om besparing af Wed och Torfinossar.

Uti förleden månad utkom i Göteborg et stycke nyttigt arbete på 3 ark: hwilket innehåller medel at bespara Fog, och tillika hämma wedbrist, utördt ej mindre med estertanke, än på et öfwerlygande sätt. Det är en sanning, som ty wärr ej kan nekas, at om wi nu börje spara Fogen, så börje wi wår besparing icke på brådden, utan på botnen, som almogen plågar säga om elacka hus-hålläre; ty nöden är icke för handen, hon är redan kommen.

I wecko-frister får man nytta frie, men wålmente, tankar; jag hoppas, at af det mykna, som i Magasinet anföres om Fogs-brist och Fogsbesparing, hänger något wid. Wårt glam höres ofelbart af dem, som kunna nytja det, och jag beder så i Magasinet ej så mycket anföra innehållet af den lilla berömdwårda Fristen, som i samma åm-

ne gifwa mine små ensalbdige tankar fram; om de kunna til äfventyrs ytterligare stadfästa det, som blifwet omstrifwet.

At plantera Fog är i sig sjelf en lätt sak; man tror med eller utan skal, at för hwart träd, som blifwet fält ä Kronans Fogar på 20 års tid, stå 2 återplanterade i stället, och det är då et under, om här är Fogs-brist. Jag är hemmansbrukare, men hwar skal jag plantera Fog? Jag wil gerna görat, men Mb. hwar? det wet jag intet.

At spara Fog blir då det bästa; men at spara honom wid des nödtorstigaste bruk, är i mit tycke ondt. När mjölbingen är förtård, så at allenast litet är qwar på botnen; så sparar wäl gumman; hon rörer ej mjöl i drasiven såsom förr, men hon rörer det dock i gröten för sig, man och barn, åtminstone så at hungren stillas, och lifwet uppehåles. At bygga, foka och wärma wåningsrummen, anser jag för nödtorster, hwartil, efter mit tycke, Fogen hos oss ännu måste brukas. Men at brygga, baka, bränna och laka, därwid kan han på de flesta ställen sparas. När han skal under besparnings-tiden blifwa i sit rå ämne en handelswara?

Jag kan ej utstaka, huru mycket sparas, när man bygger stenhus med tegel-murar; men när man räknar både hwad det kostar Fogen och den som bygger, torde medgifwas, at den besparningen kan ej almänneligen verkställas. Fogen går mindre at wid bygningar, än andra bruk; och det är ofelbart, at den som bygger stenhus, bygger til sin fördel, om han har råd därtill?

Dsta

Ofta har jag tänkt, at man ej allestädes borde så bygga, som man behagar. Allmogens stufwor äro beskifne såsom et konst-stycke af bygningar, men uthusen äro twårtom en Fogsöda. I städerna bygges och merendels med mindre besparing, än man kunde fodra, och det mest af ofunnighet. Jag håller före, at där en trädbygning göres så bred, at man öfwer hela längden har 2 rum i bredden, där sparas mycken Fog: ty utom det man med 3 wäggar winner det samma som med 4, så kan mellan-wäggen upföras af bräder, eller där man behöfwer eldrum, af ler, wrakegel eller dylikt; och är jag wiß på, at om en fattig borgare, som wil bygga en liten hydda för sig, blefwe här om underrättad, skulle han och hans hustru gerna med egna händer upmura större delen af sine wäggar under tak.

Wäre länge wintrar göra oss wedbranden nödwändigare, än han är för de fleste jordklotets inbyggare. Jag bekänner, at man kan bruka torf i kafelugnar; men det har sin swårighet och sin fara. At ej hafwa en kafelugn, som kan draga utur rummet wid eldningen den ånga, där är samlad, är en olägenhet, som jag twiflar på, at alle kunna utstå. En utläggare åter har den olägenheten, at han föröder bränse, och torf-os kan döda människan hastigt nog.

Om på landsbygden all bryg- och bagning och dylikt sker med torf, kan wäl al och pil winnas til kafelugnen och matlagningen, helst om rummen äro så bygde, at besparningen kan ställas i werket.

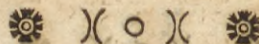
D d 2

Jag

Jag sätter det fall, at jag har en hushållning af följande personer, 3 drängar, 3 pigor, 3 söner, 3 döttrar, med min hustru. Nu blir frågan, om icke för desse efter wanligheten skola hela wintren igenom eldas 5 rum, min studer-kammare oberäk- nad? Någon torde mena, drängar och pigor kunna behjelpa sig i kalla rum, särdeles de senare i köket. Jag svarar: När drängen kommer kall och wät in om vinter-qwällen, behöfwer han värma: pigorna värma sig wäl på egen hand, göre hwad man wil. Men min tanke är, at om jag har 2 underrum och 2 öfverrum, går det an, at spara weden på följande sätt: 1) afplanke jag midt i såhuset, som skal i det minsta wara 10 alnar bredt innom wäggarne, 6 eller kanske 5 alnar, och det allenast til halfwa husets bredd. Dit inquarterar jag mine drängar, sedan jag gjort anstalt, at de kunna uphänga sina wäta kläder i köket, och jag är wiss, at mine arbets-gossar ej skola frysa, ehuru sträng wintren är, fast än de inter elda: nu blir en förskrifwa utan för drängekammaren, hwilken ej räcker längre, än halfwa bredden af såhuset. I denna förskrifwan sätter jag en bygning af 2 wåningar på ymse sidor. På ena sidan har jag kalkwarne i underwåningen, och hönser i öfre wåningen; på andra sidan bo gässen nederst, och kalkoner upöfwer. Och midt emellan är en gång för folket, at gå in och ut. När detta är lagat i ordning, tror jag at beskapen ej skada hwaraman så lätt i såhuset, om något kreatur kommer löst; ty drängarne kunna strax wara til hands, utan at behöfwa kläda på sig, och hjälpa dem.

2) Nu

2) Nu återstå pigorna: dem wil jag inquartera i rummet näst bredwid mit och min gummas: där har man dem tilhands: de kunna hwarken föröda med eller ljus, mer än som behöfwes, och det är lätt at höra, hwad där passerar. I rummet öfwer pigorna bo mina döttrar om natten; ty om dagen äro de nedre hos sin mor med sina systor, och i rummet öfwer mig bo mine gossar. I hwart af dessa rummen är en kakelugn. Nu börjar blifwa kall, men ingen sträng köld; man wil ha litet mer värma, än lusten medger. Pigorna elda sin kakelugn. Emellan deras rum och min gummas stuga är på wäggen en nått lucka: den öppnas, och dören tillika. I trofningen til gossarnas rum är en lucka, äfwen som i trofningen til mina döttrars kammare: dessa öppnas, och en kakelugn värmer alla fyra rummen, så mycket som behöfwes. Kölden tiltager: då eldas bägge underrummen, och alla fyra blifwa varme. Kölden blir alswarsam, då så gossarne elda, och mot qwällen släppa de och pigorna så mycken värma til flickorna, som behöfwes. Kölden blir rätt stark, då eldas alla fyra rummen. Uträkningen är den: jag eldar et rum i 6 månader, jag eldar det andra i 4, det tredje i 2, och det fjerde knapt i en månad: därmed är nästan halfwa wedbranden sparad. Men kanske det ej så lätt låter sig göra, och kanske ännu bättre besparingslätt gifwes. Så länge och i detta pragt och såfänga får råda, blir det ej godt för de fattige, at så nödig varme; ty öfweralt flösa de rike på de fattigas kostnad.

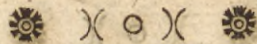

Torfmossar.

Nu kommer jag til det som ofwännämde wakra Frist säger om torfmossar. Jag kan tillstå, at Författaren öfvertygat mig om en wilsfarelse, som jag länge stådt uti, i det jag önskat torfmossarne endast måtte brukas til sand-hedars förbättring. Tänk huru nyttigt det är, at folk så talas wid på några papers-blad! nu tror jag, at bägge kunna winnas.

Om någon kunde och wille gifwa oss et beqwämligt jordbår, sådant som man kunde båra med sig i ången, torde den sanningen updagas, som jag i desse dagar låset hos en Fransösk Auctor, nämligen at gemenligen jorden har under sig et sådant hwarf, som til des förbättring behöfwes. Men det må ock vara huru det är, så tjenar dock både torfsmöle och torfassa til jordförbättring, och som däraf wankar jämwäl i et litet hushåll en ansenlig hop, hwar torf brukas, så är jag nu ledig, at tänka bättre på torfmossarne, än kanske förr.

Den Christeliga anmärkningen, som blifwet gjord i ofta berömda Frist, om vår gode Skapares försorg för oss fattiga, och mest otacksamma kreatur, lyser ännu mer i våra ögon, när wi se huru torfmossar tillämnas, där de aldrig waret förr, och huru de wåra igen, där de blifwet utsturne. Trådslöfs-boarne hafwa i flera år gjort sig en ära af, at fördärfa den torf, som de fattige inwånarne i Warberg uptaget. Gud nåde den, som blir fote-tråd

tråd för bönder! Men huru obetänkt! Gud låter en ny torf-mosse wåra för Trådslöfs-boarne, som de intet weta af. På Spångerna rätt neder för backen å högra sidan om wågen, då man reser åt Hunne-stad, så deras barn som nu lesa, en så djup torf-sto, at jag ej kânt hånne så djup omkring Warberg. Utom des hade Trådslöfs-boarne gjort bättre, om de taget torf nedre på Spångerna, där de hafwa åkrar och ångar. Arma folk! två torra år hafwa gjort dem hågade, at nedre i morasset uptaga åker, utan at dika: nu står watnet öfwer hela fältet. Tänk om de uptaget starka diken, och brukat til torf: ty at där är torf i hela fältet, imellan Trådslöf och Blirstorp, det är wist: hade de icke då sådt både åker och ång torr och brukelig? Nå, nå, det är illa, men jag kan icke göra det godt. Hunden wid höstacken bor i hwar by.

At alle sjoar och morasser, som wåra igen, blifwa med tiden torfmossar, där om är intet twifwels-mål. Det wore dock önskeligt, at både de och de utsturne mossarne bleswo påminne, at stunda på arbetet, där det mest omtrånget. Det går olika. Wår Auctor nämner 150 år. Men åtskildnaden är för stor. Jag kan ej egenteligen weta, huru länge det är, sedan man börjat nytja Ullsmossen wid Lindbergs prestegård til torfförd. Rätt länge låter det ej waret; ty jag menar at de torfmossar, som äro utom gårdet blifwet först medtagne. Jag kan tycka wid på 50 år, och där äro redan graf-war, som jag om sommaren kan gå på. Hwar en mosse, eller det som är det samma, et stillastående

stående watten, är omgifwet med Fog, hwars löf, barr och stök flyga i watnet, och hwar et sådant watten är updämt, där wäyer mossen til; men hwar en mosse ligger på et ställe, där ingen Fog hjälper honom, och han utom des blir utdikad, at intet watten stadnar, där blir aldrig mosse mer. Exempel nog wid Tranemossen och Anders Sörens mosse wid Warberg, som jag vågar säga aldrig mer gifwa torf, åsiden som mossarne wid Ås, hwilka med en djup graf äro astappade. Men lika mycket, de gifwa och kunna gifwa gräs och såd frandeles.

Det är sant, at torfmossarne, under det de stå fülle med watten, i hopp at wära til, gifwa landet et nog ledsamt utseende; men det kunde lätt hjälpas wid torfförden, och wattugölarne ända wära nyttige. Jag kommer ihog, at jag låset en jämförelse imellan nyttan af et fått, som bär såd och gräs, och et lika stort, som är Fiffedam. Jag har i min ungdom ätet rudor, dem wi taget med händerna i Tranemossen, och jag har aldrig sebt så stora, som de där en gång blefwo fångade i Blomossen*. Den kække Rådman Zinkel har redan fatt rudor i de utskurna mossarne omkring Warberg, och jag twiflar ej, at de där föröka sig bärre, än i de dammar, som blifwet gräfne med lodrätta och stensatta bräder, där de ej hafwa beqwämt och grunt watten, at lägga sina frön eller sin räm.

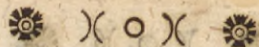
J följse af det ofwan anförda, tror jag, at torfförden borde inrättas så, at ändamålen wunnos,

d. å.

* Desse äro mossar kring om Warberg.

d. å. at man i den utskurna grafwen kunde hafwa fiff, och at torfmossen måtte med tiden wära igen. Til at winna detta, kunde torfförden börjas midt i mossen, doch wid den ändan, där waterns astapning eller utpumpning wore beqwämligast. Hwar graf borde, efter min mening, göras så bred, som en lagom dam-not kunde räcka öfwer; men tämmeligen lång: alla sidorna skulle wära så slutande, at kreatur, som råkade komma däri, kunde utan fara hjälpa sig up igen. Och när en sträcka af dammar, af hwilka den ena kunde astappas i den andra, wore gräsven, så kunde en aman på samma sätt börjas, och lemnas så brede mellanrum, at man beqwämligen kunde gå därpå, och handtera noten wid fiffandet. Detta skulle gifwa et wackert utseende, landsens inbyggare en mängd af fiff, och tillika anledning til mossens återwärt. Jag twiflar och intet på, at almogen skulle wära nögd, at låta leda sig i en sådan handtering, hwarigenom deras arbete blefwe beqwämligare, och deras kreatur förwarade för den wanliga olägenheten, at drunkna i de trånge och täte torffgraswarne, som nu alla är händer.

Men detta alt oagtar, blir ändå nödigt, at wärda Fogen, och tillaga så mycket, som tjenar til wedbrand. Det är en hisfelig mängd, som årligen södras i en stad, och det är icke des mindre önskan wärd, at städerna kunde blifwa flera. Wi stå nu werkeligen i den faran, at en del af wära bästa städer utödas genom wedbrist. Utminstone lider Östheborg brist. Den som i denna wakra staden

skal hyra hus, och, Passa sig tilräckelig wedbrand, måste hafwa god inkomst; och om han skal leswa af lön, behöfwer han hafwa hånne tilräckeligare, än det almäna torde kunna bestå. Fyra hundra de daler har man ansedt för en hederlig lön tilförne; men den som med et litet hushåll skulle leswa på så pass i Göttheborg, behöfde hafwa annan utwäg til kläder och föda; ty hela lönen går til wed och hushyra.

Guds försorg är stor och dräpelig: han uträttar alting wäl. Hela jorden är full af hans rikedomar. Om intet slöses och intet sparas, må wäl hans fattiga creatur lita på hans godhet: åtminstone står det fast, at de som honom frukta, hafwa brist på intet godt. Honom ware ära ewinnerliga!

A. S. . . .

Swad Nytt i Staden?

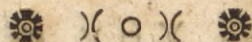
Korta Stads-nyheter.

Göttheborgske Wexelcoursen.

Onsdagen, den 24 Junii.

London	-	-	70	-	-	Dal. R:mt.
Amsterdara	-	-	66 $\frac{1}{2}$	-	-	M: f R:mt.
Hamburg	-	-	71 $\frac{1}{2}$	-	-	M: f R:mt.

Ano

Antkomne äro Skepparne Jöns Johanson ifrån Lissabon och S. Budeen ifrån St. Ubes med salt.

Utgångne äro Skepparne Anders M. Schale och Lars Stenk til Scotland, Engelbrecht Gedda til Lieth och John Miller til England med järn och bräder, Jan Poppes til Amsterdam med järn och Ostindiskt gods, Peter Johanson til London, och Anders Andersson til Dundalk med järn.

Helsingör. Den 22 Junii afgingo Skepparne Ewen Detloffson ifrån Kongälf til Stockholm med sill, Johan Lindlöf ifrån Göttheborg til Wisby med barlast, Börge Dalbom ifrån Riga til Göttheborg med lin, Andreas Thegman ifrån Warberg til Dansig med sill, Jan Hiddes Bock ifrån Rewal til Amsterdam med råg, Anders Andersson ifrån Uddewalla til Rewal med sill, Peter Grönberg ifrån Warberg til Wisby med barlast, Peter Salt ifrån Göttheborg til Carlserona med sill. Den 23. Martin Dumstrey ifrån Wolgast til Mallaga med stäfwer. Den 24. Jesß Poulsen ifrån Lissabon til Westerwik med salt, Olof Hernmark och Lars Bagge ifrån Bourdeaur til Stockholm med win. Den 25. Jöns Swensson ifrån Wisby til Kongälf med kalk, och Hans Peter Kruse ifrån Bergen til Nstad med sill.

Små Kyrko-tidningar.

I Swenska Församlingen äro ifrån den 25 til den sifte Junii födde 2 Gosse- och 4 Flicko-barn: Döde

Döde Enkan Brunat af feber, Hattstofferaren Abraham Weswer af håll och stung, 1 Gosse-barn af feber, och 1 Flicka-barn af kikhosta.

I Kronhus-Församlingen födde 2 barn: Wigde Kyparen Mathias Märthenson Holm och Helena Grolin, Skomakaren Peter Nyander och Pigan Anna Helena Dalberg, Soldaten Georg Gros och Hustru Martha Aspengren, Soldaten Peter Linnegren och Ingeborg Larsdotter, Trumslagaren Johan Peter Kabinet och Pigan Ingrid Lisa Wesman: Döde 3 Soldater af håll och stung och sju feber, och 1 barn af trosten.

Kammereraren och Inspektoren öfwer Göteborgska Stipendii godsen, Herr Peter Sehman, är mysligen med döden afgången.

Gifning om botemedel emot Hydrophobien.

Rasande hundebet förorsakar hos människjan råddhåga för watten eller Hydrophobi. När någon dödte därpå, och kroppen blifwet upsturen, har man altid funnet små maskar sittande fast i hjertat. Desse äro inga vermes, utan larvæ, som jag tror, och kunna således genom quittsulfwer förgöras. Därföre bör den, som olyckeligen blir biten af en rasande hund, utan uppstos låta lägga sig i en lindrig salivation, innan Hydrophobien inställer sig; men skulle denna redan vara för handen, bör spottcuren likawäl försökas, och det så mycket mer, som patienten då icke kan intaga medicamenter, i synnerhet wåta.

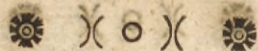
Fort-

Fortfättning af små Anmärkningar wid den gamla Swenska Historien.

Förledet är giffade jag, Pont orätt, at det Bolmur, som omtalas uti Herwara Sagan, skulle vara Bolmas uti Husdalen. Nu tror jag mig hafwa sådt reda i den saken. Således blifwer nu Bolmur det samma, som Bloms Herregård uti Bohus-län, som ligger litet stycke wäg ifrån salt-sjön, och måste det vara samma wäg Arngrim for, då han, efter sagans innehåll, fölgde sine söner til Skeps. Här kan någon inwända, at detta omödeligen kan vara; emedan de foro först til Aldejoborg, som låg wid Laduga sjön, hwilket war alt-förlängt utur wägen för den, som ärnar sig från Bloms Herregård til Samsö, dit öfwannämde bröder skulle ställa sin kosa. Svar: Det Aldejoborg, som i sagan omtalas, war icke det Nyfka, utan det Jyfska, eller Alborg, hwarifrån icke är långt til Samsö, hwarest bröderne, som bekant är, olyckeligen slogos med de två kicke Upsala-boarne Hjalmar och Oddur. Detta är nu för tiden min mening härom, hwilken förmodeligen äger högre grad af sannolikhet, än Werelii utsaga. Och när man antager denna min Hypothes, blifwer sagan begripeligare än tilföre, hwilket jag nogsam af några omständigheter skulle wisa, om tiden nu medgaf.

Hedström.

Saga.

Saga.

Aganthes är fver sinna pungar,
 Af myntat silfver, koppar, gull,
 Han äger mer, än Chinas Kungar,
 Men får ej ro, för arfvet Kul.

Om natten han om tjuftwar drömmar,
 Som stjåla bort hans kåra skatt,
 Om dagen skåp och kistor tömmer,
 Och räknar sig på plåtar matt.

När vår Aganthes sedan ryste,
 At han af hemlig aning skalf,
 I samma tima Guden ryste
 Från dagens Rymt, i mörka hwall.

At några multna fyrkar spara,
 Dem han ej unnar löpa fritt,
 Och smedens arghet ej befara,
 Han lås och nyckel self har smidt.

Han stökar ensam uti huser,
 Sjelf är han piga, fock och dräng;
 At spara aftonward och ljuset,
 Han hungrig famlar uti säng.

Han aldrig klara watten dricker,
 Och åter möglat kött och bröd,
 Fast pungen af ducater spricker,
 Och lofwar dagligt öfwerflöd.

En

En gammal söndernötter kappas
 Hans älrabåsta klädning war,
 Hon stod ogörligt til at lappa,
 Men dömdes ut af farfarsfar.

En fattig bitra tårar fäller,
 Och ber om bröd med bruten röst.
 Wår girigbuk sig mällös ställer,
 Och slår andägitigt för sin bröst.

När tjugu wintrar gådt i watten,
 Af hungersnöd Aganthes dog.
 Han såges hast den största skatten,
 Doch aldrig trodt sig äga nog.

En girig själ sig låter tneka,
 At lyckan self i listan är;
 Men usel och fördärflig lycka,
 Som väcker oro och beswär.

EPIGR. LXI.

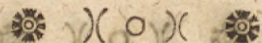
AD PONTIFICIOS.

Bellarminus ait, panem non amplius esse,
 Si facer est. Sacrum te voco; nullus eris.

EPIGR. LXII.

Omnes inquis Apostolos fuisse,
 Quis cœnam dedit ultimam Magister.

Docto-

Doctores fuerint; sed ille Judas,
Si Doctor fuit, ane Jesuita?

EPIGR. LXIII.

AD DOMINOS REFORMATOS.

Noluit Unigenæ per vos si parcere Nato;
Quod minus est, Vobis & dabit Ille fidem.

Rundgbreller.

Nästkommande Thorsdag, Kl. 6 efter middagen, upförer Håsmusicus, Herr Anders Westrom en fullstämmig Instrumental-musique, då vår Virtuosi tillika spelar några solo i åtskillig smak. Rum och pris på billetter blir samma som förra gången.

En gård at hyra åstundas til näste sardag, belägen på Kyrko-Kongs- eller Drottninge-gatan. Hyran betalas förut, om så begäres; och om Hyresmannen säs underrättelse mundteligen.

En randig nåsduk är funnen mellan Göttheborg och Lerum, och kan af rätte ägaren återfås hos Jouveleraren Fast.

Uti Handelsmannens H. Lars Wettermans hus, finnas nyligen inkomna Citroner och Pomeranser til köps.

I morgon prädikar Kyrkoherden i Weddige, Herr Magister Peter Arwidson, uti Högmesan.

Göttheborgska Magasinet.

Lördagen, den 11 Julii 1761.

Lärda Nyheter.

Rund. Här utkom i förleden månad en Disputation, författad på Svenska af Herr Barthold Paulin, under Herr Professor Trojelii insende. Ämnet intresserar så mycket mer både denna Weekokrist och mine läsare, som det rör Göttheborgska Fabriquerne: en artikel, hwartil jag haft allför gen tilgång hos Wederbörande wid Halsrätten härstädes; men likwäl, jag wet icke huru, lemnat alla år i forgätenhet. Jag är ingalunda hatare af Fabriquer; utan tror, med Författaren, at landaförslen får sin rätta styrka af et borgerskap, som förädlar landmannas waror. Men jag läter owägerligen til, at, som landthushållningen lägger grunden til Manufacturer, så bör den förra drifwas til sin högd, innan man griper an med de sednare. Ty huru wil Fabriqueuren gifwa köp, då winsten går bort i förlag; och huru wil köpmannen förlägga den, som omögeligen kan gifwa köp?